

RIJKDOM

De rijkste mannen ter wereld?

Wij zien alleen maar armoede als we naar de techmiljardairs kijken

Mikkel Hofstee is sociaal ondernemer.

Thomas Loudon is onderzoeks-journalist en filmmaker.

Wat is materiële rijkdom waard als je op audiëntie moet bij een veroordeelde crimineel en je niemand kunt vertrouwen? Wij zijn niet jaloers, stellen Mikkel Hofstee en Thomas Loudon, wij ploeteren liefdevol voort.

De aanwezigheid van de vrijwel uitsluitend witte mannelijke CEO's van de grootste techbedrijven ter wereld bij de inauguratie van Donald Trump diende maar één doel: in het gevlucht komen bij de nieuwe heerser, zodat hun rijkdom onbedreigd verder kan groeien. Waar ze de nieuwe president in het verleden nog verketterden, gooiden ze nu, als gewillig klapvee, ten overstaan van de hele wereld, hun moraal en principes schaamteloos overboord.

Is dat rijkdom?

Het is tijd om na deze schertsvertoning te stoppen en Elon Musk, Jeff Bezos en Mark Zuckerberg nog langer de rijkste mannen ter wereld te noemen. Wij zagen armoede. Misschien hebben ze het meeste geld, maar rijkdom? Hoe rijk ben je als blijkt dat je moreel kompas geijkt is op de heersende macht? Hoe rijk ben je als je op audiëntie moet in een protserig resort bij een 78 jaar oude narcistische vrouwonvriendelijke, veroordeelde crimineel om je hachje veilig te stellen?

Hoe rijk ben je als je dagelijks bezig bent zo min mogelijk belasting te betalen, je steeds ongeloofwaardiger wordt over het bestaansrecht van je bedrijf, je je altijd moet afvragen of je vrienden wel echt je vrienden zijn en misschien wel het ergste van alles, niet doorhebt dat je smaak steeds slechter wordt?

Hoe rijk ben je als de enige verbinding die je nog hebt, de verbinding met de

Tijdens de inauguratie van Trump als president waren techmiljardairs als Elon Musk, Mark Zuckerberg en Jeff Bezos prominent aanwezig. Foto ANP

dollar is, als je je dagelijks afvraagt of je (veel jongere) vrouw met jou of met je geld getrouwd is, als niets meer waarde heeft, omdat je alles kunt kopen en uitbesteden? Hoe rijk ben je als je kinderen nu al ruzie maken over de verdeling van je vermogen, als je je dagelijks zorgen maakt of je niet minder rijk wordt, als je niet begrijpt dat jouw manier van winnen je uiteindelijk de verliezer maakt?

Hoe rijk ben je als je denkt dat je immuun bent voor een leefomgeving die je ernstige schade toebrengt en daarom maar naar Mars moet, als je de verbinding met het echte leven kwijt bent omdat alles om je heen huichelachtig en onecht is geworden?

Wie werkelijk rijk is, hoeft heel veel

Wie werkelijk rijk is hoeft geen leven te bouwen op leugens aan anderen en aan zichzelf

dingen juist niet te doen. Geen eindeloze rechtszaken voeren, niet leven in angst dat je wat wordt afgenomen, je niet hechten aan bezit, verlies niet voelen als nederlaag. Niet van resort naar resort, privéjet in, privéjet uit hoeven te leven in een inwisselbare omgeving. Niet de hele tijd jezelf verrijken ten koste van anderen. Je leven niet hoeven te bouwen op leugens aan anderen en aan jezelf, niet in een glazen huis te leven en niet elke dag bezig te zijn met uiterlijk vertoon.

Wij zijn niet jaloers. We ploeteren liefdevol voort, in verwondering, met nieuwsgierigheid en in openheid. In materiele zin zijn we recentelijk niet al te succesvol geweest, maar we voelen ons zo veel rijker dan bovengenoemde mannen. Onze rijkdom zit in het zelf gerepareerde kastje, die toevallige vondst in de kringloopwinkel, de opgelapte trui die zo lekker zit, het gezamenlijk delen van klein huiselijk leed in de kroeg, de zelfspot die blijft relativeren, het hartverwarmende gesprek met een buurtgenoot bij de bakker, de groeiende band met onze kinderen, een gezamenlijke maaltijd die met aandacht is bereid. Autonomie in denken en handelen ervaren, staan voor wat je belangrijk vindt, 'niet zwichten voor tirannen'.

Onze rijkdom is weten dat je geliefden er zijn als het slecht met je gaat, omarmen dat we onderdeel uitmaken van iets wat oneindig veel groter is dan wijzelf. De schoonheid van kunst, literatuur en ambacht kunnen zien, en ontroering en nederigheid voelen bij de kracht van de natuur. Oog hebben voor de kleine dingen, alleen kunnen zijn zonder je eenzaam te voelen, werkelijke vriendschappen en vertrouwen in anderen hebben. Wilt u ons voortaan opnemen in het rijtje rijkste mensen ter wereld?

AI-RACE

Europa moet technologie niet sneller, maar juist slimmer en menselijker inzetten

T erwijl de VS en China miljarden investeren in een race om als eerste 'superintelligente' AI te bouwen, dreigt een fundamentele vraag ondergesneeuwd te raken: waarom doen we dit? Moeten we als Europa wel meedoen in de mondiale AI-race, waarin alles draait om wie de grootste rekenkracht heeft en wie de snelste algoritmes ontwikkelt? Of kunnen we een pad kiezen waarin technologie niet alleen efficiënter maakt, maar de wereld echt beter maakt, met mensen en maatschappelijke waarden als uitgangspunt.

Stel je een Europa voor dat niet vraagt: hoe maken we zorg goedkoper? Maar: hoe zorgen we dat mensen gezonder leven, met AI als hulpmiddel voor preventie en welzijn? Geen onderwijs dat draait om het zo efficiënt mogelijk overdragen van kennis, maar AI die kinderen helpt hun creativiteit, empathie en

kritisch denken te ontwikkelen. Geen veiligheid die alleen focust op handhaving, maar politiewerk dat met behulp van AI criminaliteit voorkomt, met oog voor privacy en mensenrechten.

De huidige AI-race, aangevoerd door de VS en China, draait vooral om economische en geopolitieke macht. Maar wat als Europa zich juist onderscheidt door technologie te verbinden aan menselijke waarden en maatschappelijke impact?

Dit vraagt om een paradigmaverschuiving. AI inzetten zodat mensen ruimte krijgen voor betekenisvol werk. Technologie gebruiken om klimaatuitdagingen aan te pakken of zorg persoonlijker te maken. Transparantie en ethiek als kernvoorwaarden voor innovaties.

Europa heeft een unieke kans. Niet door de snelste te zijn, maar door de slimste keuzes te maken.

Marco Derksen, Arnhem

BAS VAN DER SCHOT

